

Presuda, doneta protiv Bugarske, zbog [najveće balkanske termoelektrane](#) na ugalj mogla bi da ima mnogo dalekosežniji uticaj nego što bi moglo da se učini na prvu loptu

„Ovo predstavlja prekretnicu za ljude u regionima bogatim ugljem i signal da se zagađenje toksičnih fosilnih goriva više neće tolerisati.”

Ovako je nedavnu odluku [Evropskog suda pravde](#) u slučaju protiv Bugarske prokomentarisala Žastin Šoenfeld-Kvin, pravnica u organizaciji *ClientEarth*.

Sud je doneo presudu da je zemlja prekršila zakon Evropske unije (EU) o životnoj sredini kada je najvećoj balkanskoj termoelektrani, Maritsa Istok-2, odobrila da znatno prekorači dozvoljene [emisije sumpor-dioksida \(SO2\)](#). Postupak su pokrenule nacionalne organizacije *Greenpeace* i *Za Zemiata*, uz podršku *ClientEarth*-a.

Krajem 2018. Bugarska je postrojenju, koje je u državnom vlasništvu, dodelila izuzeće (*derogation*) kako bi moglo da sagoreva više uglja. Operaterima termoelektrane tako je data neograničena dozvola da emituju duplo veću količinu SO2 u odnosu na onu koja je propisana zakonima EU, a sve na štetu života i blagostanja lokalnog stanovništva.

Imajući u vidu ogroman doprinos postrojenja zagađenju vazduha, organizacije su se najpre obratile bugarskom sudu, ali je slučaj stigao sve do Evropskog suda pravde.

Sud EU je zaključio da izuzeće koje omogućava prekoračenje dozvoljenog zagađenja ne može da se dodeljuje u područjima koja su već značajno zagađena, kao i da su nadležni organi obavezni da razmotre kumulativno zagađenje kojima su stanovnici izloženi.

„Presuda je dala prioritet javnom zdravlju, a posebno zdravlju ranjive populacije, uključujući decu, osobe sa postojećim zdravstvenim problemima i starije”, naglasila je Šoenfeld-Kvin.

Advokati očekuju da se koristi od odluke suda preliju i na druga područja sa visokim zagađenjem vazduha koja se oslanjaju na ugalj.

Greenpeace procenjuje da su emisije iz bugarskih termoelektrana prouzrokovale 3.160 dodatnih smrti od zagađenja vazduha od 2016. do 2020, kao i troškove od 11,8 milijardi evra za zdravstvo tokom istog vremenskog perioda.

SO2 predstavlja pretnju po zdravlje i u čistom stanju, ali i u reakciji sa drugim zagađivačima vazduha kada nastaju sitne zagađujuće čestice PM 2,5. Izloženost SO2 i PM 2,5 povezuje se sa brojnim zdravstvenim tegobama kao što su respiratorne poteškoće, bolesti srca i pluća i demencija, prenosi Klima.